

Artikelarkiv Arvesølv 2019

Da Lærken fik våde fødder!

Ved Hans Rye

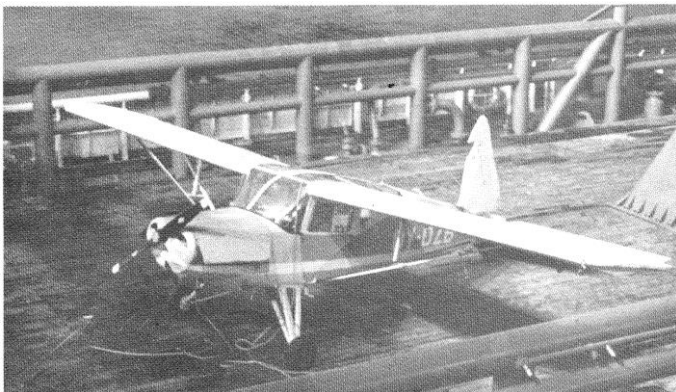
Under overskriften "Da Lærken fik våde fødder" offentliggjorde tidsskriftet Cockpit (medlemsblad for Danmarks Flyvehistoriske Selskab) i 2004 en fortælling af A. W. van Dijk, tidligere prøvetursleder på Lindøværftet, en dramatisk historie om et lille fly, der styrtede i havet tæt ved nybygning 80 Mærsk Runner, som var på prøvetur i farvandet nord for Fyn.

Lige siden den første nybygning, et olietankskib til Chevron med navnet T. S. Petersen, forlod Odense Stålskibsværfts Lindø afdeling i 1962, er samtlige efterfølgende skibe fotograferet fra luften efter afsejling fra værftet.

I en lang årrække var det den kendte fotograf, Thorkild Balslev, der på akrobatisk vis udførte disse opgaver. Når jeg bruger udtrykket akrobatisk, bundet det i den kendsgerning, at han altid var alene i cockpittet. Thorkild elskede at "skære" over vandoverfladen og fotografere fra denne position. Resultatet var altid pragtfulde billeder i sort-hvid eller farver. Når han søgte sin favorit position, kom han dykkende fra en rimelig højde, og jeg formoder med styrepinden mellem knæene, alt i medens han skød sine billeder. Ved siden af fotograferingen havde han også en væsentlig opgave under skibenes prøveture. Han skulle forsyne de ombordværende med friske aviser. Man skal i den forbindelse huske, at en prøvetur med de store tankskibe meget vel kunne tage op til 3 uger.

Rutinen var altid, at Thorkild meldte sin forventede position og tidspunkt via radioen, men en gang mislykkedes dette. Vi blev så bombarderet med æbler på brohuset, hvorefter den nødvendige kontakt skabtes. Denne kontakt var særdeles nødvendig, for T.B. afleverede helst sin rimeligt store pakke aviser i døråbningen til styrehuset, enten i bagbord- eller styrbord side. Dertil skulle døren stå åben og skibet sejle i fuld fart (16 knob).

Thorkild Balslev skulle også fotografere nybygning nr. 80 Mærsk Runner. Denne serie af skibe, i alt 4 stk., var forsyningskibe til off-shore produktionsplatformene. De var desuden også Fire-fightere med fire enorme søvandpumper, som kastede 1500 m³ i timen 120 meter væk. Alt dette tekniske udstyr afprøves og godkendes på prøveturen, således at Mærsk Runner i marts 1980 befandt sig i farvandet nord for Fyn. Under fire-fighting testen kører 4 vandkanoner samtidig med at skibet bevæger sig med moderat fart, totalt omgivet af en tæt vandtåge. På den måde vil skibet kunne bevæge sig gennem et flammehav på havets overflade. Lige præcis her, hvor udsyn gennem vinduer på det nærmeste er umulig, kommer en melding om, at en orange genstand

Lærken ombord på Mærsk Runner

befinder sig på havets overlade. Efter aflysning af igangværende prøve, bliver det klart, at en flyvemaskine er landet på vandet og er synkende. En person klamrer sig til halesektionen, og råber: Hjælp mig, jeg kan ikke svømme! Hurtigt manøvreres skibet til stedet og piloten (Thorkild Balslev, selvfølgelig) bliver reddet!

Vort vakse dækspersonel slår en tovende om den sidste del af haleroret og stabiliserer dermed flyvemaskinen. Idet skibet er udstyret med en velfungerende teleskoparm, lykkes det med den fornødne tålmodighed at trække maskinen op af vandet, hvorefter den placeres på agterdækket, som vist på billedet. Bemærk hakket i toppen af

haleroret. Thorkild viste sig at være ret forkommen, men et godt glas whisky gav ham hurtigt varmen og talegaverne tilbage. Han fortalte, at han ville afslutte fotoserien fra højden med nogle optagelser fra vandoverfladen. Medens han ændrede højde med styrepinden mellem knæene, tømtes en af brændstoftankene og dermed skulle han skifte brændstoftank. Om han også fotograferede i denne periode står ikke klart, men motoren stoppede under tankskiftet. Efterfølgende kom han på vandet, hvor vi fandt ham.

Alt det skete i en weekend, og søndag kl. 20.00 blev skibet fortøjet igen ved værftets udrustningskaj. Flyet blev landsat og rullet ind i en stor udrustningshal. Nogle vittige sjæle har efterfølgende hejst flyet op under taget i hallen, således fandt de første værftsansatte, der mødte mandag morgen en stor vandpyt. Stor var deres forbavselse, da de kiggede op og så en flyvemaskine hænge under taget. Flyet blev stående på værftet i rum tid og blev senere foræret til et flymuseum på grund af kolossale inspektionskrav fra luftfartsvæsenet, da det jo havde været i saltvand.

Mærsk Runner med skum for boven